

SFS 1982: 782

Utkom från trycket
den 3 augusti 1982

Lag om ändring i lagen (1966: 293) om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall;

utfärdad den 24 juni 1982.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1966:293) om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall
dels att nuvarande 36 a § skall betecknas 36 §,
dels att nuvarande 37 och 38 §§ skall betecknas 38 respektive 39 §§,
dels att 1–12, 15–18, 22, 24, 28–30, 35 och nya 36 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 20 a och 37 §§, av nedan angivna lydelse.

Till följd härav kommer lagen att ha följande lydelse från och med den dag då denna lag träder i kraft.

Inledande bestämmelser

1 §² Den som lider av psykisk sjukdom får oberoende av eget samtycke beredas sluten psykiatrisk vård med stöd av denna lag, om sådan vård är oundgängligen påkallad med hänsyn till sjukdomens art och grad och till att han

a) dels till följd av sjukdomen uppenbarligen saknar sjukdomsinsikt eller till följd av beroende av narkotiska medel uppenbarligen är ur stånd att rätt bedöma sitt behov av vård, dels kan få sitt tillstånd avsevärt förbättrat genom vården eller avsevärt försämrat om vården uteblir,

b) till följd av sjukdomen är farlig för annans personliga säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa eller för eget liv,

c) till följd av sjukdomen är ur stånd att taga vård om sig själv,

d) till följd av sjukdomen har ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt eller

e) till följd av sjukdomen är farlig för annans egendom eller annat av lagstiftningen skyddat intresse som icke avses under b).

Med psykisk sjukdom jämställs i denna lag psykisk abnormitet, som icke är psykisk sjukdom eller utgöres av hämning i förståndsutvecklingen.

2 §³ Vård enligt denna lag bereds på sjukhus som drivs av staten, landstingskommun eller kommun som ej tillhör landstingskommun. Vård får efter regeringens bestämmande beredas även på annan vårdinstitution. Vad i denna lag sägs om sjukhus gäller även sådana institutioner.

Vad som sägs om överläkare i denna lag gäller även biträdande överläkare som anförtrotts särskild sjukavdelning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får uppdra åt annan läkare att fullgöra uppgifter som enligt denna lag ankommer på överläkare.

För behandling av vissa frågor enligt denna lag finnas utskrivningsnämnder med de verksamhetsområden regeringen bestämmer och en för riket gemensam psykiatrisk nämnd.

Intagning

3 § Intagning på sjukhus med stöd av denna lag grundas på vårdintyg eller på domstols förordnande enligt 31 kap. 3 § brottsbalken. Intagning på grund av omständighet som avses i 1 § första stycket e) får ske endast enligt domstols förordnande enligt nyssnämnda bestämmelse.

4 §⁴ Vårdintyg får utfärdas endast i omedelbar anslutning till personlig undersökning av den som intyget avser.

Undersökning för vårdintyg får företas endast om det finns skälig anledning därtill.

Undersökningsläkaren skall se till att vårdintyget sänds till det sjukhus där intagningen avses ske.

² Senaste lydelse 1971:638. Ändringen innebär att tredje och fjärde styckena upphävs.

³ Senaste lydelse 1974:581.

⁴ Senaste lydelse 1981:218.

5 §⁵ Vårdintyg skall, om annat ej följer av 7 § andra stycket, innehålla dels uttalande att sannolika skäl föreligger för att den som intyget avser lider av psykisk sjukdom och för att slutna psykiatrisk vård är oundgängligen påkallad med hänsyn till sjukdomens art och grad och till någon eller några av de i 1 § första stycket a)–d) angivna omständigheterna, dels redogörelse för sjukdomen och de omständigheter i övrigt som föranleder vårdbehovet.

Regeringen får förordna att vårdintyg vid krig eller krigsfara icke behöver innehålla redogörelse som avses i första stycket.

6 §⁶ Behörig att utfärda vårdintyg är legitimerad läkare. Från detta krav får socialstyrelsen medge undantag om särskilda skäl föreligger. Vårdintyg med åberopande av omständighet som avses i 1 § första stycket a) får dock utfärdas endast av läkare som har specialistkompetens inom gruppen psykiska sjukdomar eller erhållit socialstyrelsens tillstånd att utfärda vårdintyg av detta slag.

Vårdintyg får ej godtas för intagning på en klinik där den läkare som har utfärdat intyget tjänstgör.

Om fråga uppkommer att bereda vård enligt denna lag av en patient som på egen begäran är intagen för psykiatrisk vård på sjukhus, får undantag göras från bestämmelsen i andra stycket, om det skulle uppstå betydande olägenhet av att anlita annan läkare.

Vid utfärdande av vårdintyg gäller bestämmelserna i 4 och 5 §§ förvaltningslagen (1971: 290) även för läkare som utövar yrket enskilt.

7 § Föreligga sannolika skäl för att någon lider av psykisk sjukdom och är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, äger polismyndighet omhändertaga honom, om fara är i dröjsmål.

Friges den omhändertagne icke omedelbart, skall polismyndigheten genast föranstalta om undersökning som avses i 4 § första stycket. Utfärdas vårdintyg, skall polismyndigheten genast föranstalta om att den omhändertagne tas in på sjukhus för slutna psykiatrisk vård. I fall som avses i denna paragraf behöver vårdintyget icke innehålla annat än uttalande att sannolika skäl föreligger för att den omhändertagne på grund av psykisk sjukdom är i behov av slutna psykiatrisk vård och för att han är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv jämte en redogörelse för de iakttagelser på vilka läkaren grundar sin uppfattning.

Sker intagning enligt 8 §, skall polismyndigheten senast andra dagen efter dagen för intagningen tillställa överläkaren protokoll rörande de omständigheter som föranlett undersökning för vårdintyg.

Utfärdas icke vårdintyg eller beslutas ej om intagning, får den omhändertagne icke längre kvarhållas av polismyndigheten med stöd av denna lag.

Bestämmelserna i andra–fjärde styckena skall icke tillämpas om den omhändertagne redan intagits på sjukhus med stöd av denna lag och icke utskrivits därifrån enligt 16 §. Friges den omhändertagne i sådant fall icke omedelbart av polismyndigheten, skall han genast föras till sjukhus.

⁵ Senaste lydelse 1974: 581. Ändringen innebär bl. a. att första stycket upphävs.

⁶ Senaste lydelse 1971: 638. Ändringen innebär bl. a. att andra stycket upphävs.

8 § Överensstämmer vårdintyget med föreskrifterna i 5–7 §§ och föreligger sannolika skäl för att vård kan beredas med stöd av denna lag, får den som vårdintyget avser tas in på sjukhus.

Vårdintyget får ej godtas som underlag för ett intagningsbeslut om det är utfärdat mer än fjorton dagar före beslutet.

Om intagning beslutar överläkaren. Om särskilda skäl föreligger, får han överlåta på annan läkare vid sjukhuset att besluta om intagning.

Beslut enligt denna paragraf får, utom i sådana fall som avses i 6 § tredje stycket, inte meddelas av samma läkare som har utfärdat vårdintyget. Utskrivningsnämnden skall genast underrättas om intagningsbeslutet i fall när det enligt 10 § åvilar nämnden att pröva behovet av vård.

9 § Sker intagning enligt 8 §, skall överläkaren efter undersökning av patienten snarast möjligt och senast åttonde dagen efter dagen för intagningen pröva om vård kan beredas patienten med stöd av denna lag.

Finner överläkaren att vård kan beredas med stöd av denna lag, skall han besluta att patienten även i fortsättningen skall vara intagen på sjukhuset. I annat fall skall överläkaren omedelbart skriva ut patienten.

10 § Beslut enligt 9 § skall i stället fattas av utskrivningsnämnden om

1. intagningen, i fall som avses i 6 § tredje stycket, har grundats på ett vårdintyg som har utfärdats av överläkaren eller annan läkare vid den klinik där intagningen har skett eller

2. jäv enligt 4 § förvaltningslagen (1971:290) har förelegat mot den som utfärdat vårdintyget eller beslutat om intagningen eller om sådant jäv föreligger mot överläkaren.

Utan hinder av första stycket får överläkaren fatta beslut som ej kan anstå. Sådant beslut skall ofördröjligen underställas nämndens prövning.

11 § Beslut enligt 8, 9 eller 10 § gäller fortfarande, om patienten överförs till annat sjukhus utan att ha utskrivits enligt 16 §.

12 §⁷ Har någon genom lagakraftvunnen dom överlämnats till sluten psykiatrisk vård, skall socialstyrelsen föranstalta om att han utan dröjsmål intages på sjukhus för sådan vård. Är han redan intagen på sjukhus för sluten psykiatrisk vård, skall han i fortsättningen anses intagen på grund av domstolens förordnande.

Är den dömd häktad skall vad som sägs i första stycket gälla även om domen ej har vunnit laga kraft under förutsättning att den dömd och åklagaren medger att intagning får ske.

Bestämmelser om patienterna

13 § Den som är intagen på sjukhus med stöd av denna lag får hindras att lämna sjukhuset och får i övrigt underkastas det tvång som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med vården eller för att skydda honom själv eller omgivningen.

⁷ Senaste lydelse 1969:212.

14 § Patient kan få tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet under viss del av dygnet eller tillfälligt under visst antal dygn, om det icke medför fara för annans personliga säkerhet eller hans eget liv. Sådant tillstånd får förbindas med särskilda föreskrifter.

Om tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet beslutar överläkaren, om annat ej följer av tredje stycket. Om särskilda skäl föreligga, äger han beträffande viss patient överlåta på annan läkare vid sjukhuset att besluta om tillstånd.

I fråga om patient som avses i 17 § andra stycket beslutar utskrivningsnämnden om tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet. Nämnden äger beträffande viss patient överlåta på överläkaren att besluta om tillstånd.

Överläkaren får återkalla tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet, om förhållandena påkalla det. Om särskilda skäl föreligga, äger han beträffande viss patient överlåta på annan läkare vid sjukhuset att återkalla tillstånd.

15 §⁸ Om det finns särskilda skäl, får överläkaren eller den han har bemyndigat ta del av innehållet i brev eller annan handling som kommer till en patient eller som en patient önskar avsända.

Kan vidarebefordrande av en handling som kommer till en patient medföra fara för ordningen eller säkerheten på sjukhuset eller vara olämpligt med hänsyn till syftet med vården eller kan en handling som en patient önskar avsända föranleda betydande olägenhet för honom eller annan person, får handlingen kvarhållas. Beslut att kvarhålla en handling fattas av utskrivningsnämnden efter framställning av överläkaren. I avvaktan på nämndens beslut får överläkaren ta hand om handlingen.

En handling som är ställd till utskrivningsnämnden, psykiatriska nämnden, socialstyrelsen, hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, förtroendekommittén, justitiekanslern eller någon av riksdagens ombudsmän skall vidarebefordras utan granskning. Vad nu har sagts skall också gälla en handling som är ställd till offentlig försvarare för patienten.

En handling som är ställd till eller avsedd för annan myndighet än den som anges i tredje stycket och som rör mål eller ärende, vari patienten själv får föra talan, får granskas men inte kvarhållas. Detsamma gäller en handling som är ställd till eller avsedd för en advokat som ej är offentlig försvarare eller någon som är biträde enligt rättshjälpslagen (1972: 429).

Visar det sig att en handling, som är ställd till annan mottagare än den som anges i tredje stycket, är avsedd för någon av dessa, skall den vidarebefordras.

Utskrivning

16 § Den som beretts vård med stöd av beslut enligt 9 eller 10 § eller på grund av domstols förordnande skall ofördröjligen utskrivas, om förutsättningar enligt 1 § för att bereda honom vård icke längre föreligger. Sådana omständigheter som avses i 1 § första stycket e) får icke utgöra grund för

kvarhållande i annat fall än då patienten beretts vård på grund av domstols förordnande.

Frågan om utskrivning skall prövas fortlöpande.

17 §⁹ Om utskrivning beslutar överläkaren, om annat ej följer av andra stycket. Han äger hänskjuta frågan om utskrivning till utskrivningsnämnden.

Utskrivningsnämnden beslutar om utskrivning enligt 16 § av patient som intagits på grund av domstols förordnande eller som under inflytande av psykisk sjukdom begått brott mot annans personliga säkerhet, för vilket åtal icke väckts, eller som varit intagen i kriminalvårdsanstalt för undergående av påföljd för brott och under tiden för anstaltsvården eller i samband med att denna upphört intagits för sluten psykiatrisk vård med stöd av denna lag och icke skall återföras till anstalten.

När anledning föreligger till utskrivning av patient som avses i andra stycket, skall överläkaren ofördröjligen anmäla detta hos nämnden.

Utskrivningsnämnden får även i andra fall än som förut sagts skriva ut en patient.

18 § Patienten eller hans make, om makarna sammanbodde vid tiden för intagningen, eller annan, som då stadigvarande sammanbodde med honom eller hans barn, fader, moder, syskon, förmyndare eller gode man får göra ansökan om utskrivning.

Ansökan hos utskrivningsnämnden göres skriftligen. Om patient som avses i 17 § andra stycket ger till känna att han icke vill vara intagen på sjukhuset, skall han genom överläkarens försorg underrättas om sin möjlighet att ansöka om utskrivning och tillfälle beredas honom att upprätta erforderliga handlingar.

Utskrivningsnämnden är icke skyldig att pröva ansökan om utskrivning förrän en månad förflutit från prövningen av tidigare ansökan.

18 a § Har beträffande någon som är patient enligt denna lag beslut meddelats om avvisning eller utvisning enligt utlänningslagen (1980: 376) eller utlämning enligt lagen (1957: 668) om utlämning för brott eller lagen (1959: 254) om utlämning för brott till Danmark, Finland, Island och Norge eller lagen (1970: 375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling, skall han utskrivas, om det begärs av den myndighet som skall verkställa beslutet och hans tillstånd tillåter sådan verkställighet.

Beträffande utskrivning som nu sagts gäller 17 §.

19 § Patient får utskrivas på försök om särskilda skäl föreligga och det icke medför fara för annans personliga säkerhet eller hans eget liv.

Utskrivning på försök skall avse viss tid, högst sex månader som kan förlängas med högst sex månader åt gången. Patienten får åläggas att iakttaga särskilda föreskrifter och ställas under tillsyn av lämplig person.

Bestämmelserna i 17 och 18 §§ avse även utskrivning på försök.

⁹ Senaste lydelse 1974: 206.

20 § Den som utskrivits på försök får återintagas på sjukhuset, om förhållandena påkalla det.

Om återintagning beslutar överläkaren. Om särskilda skäl föreligga, äger han beträffande viss patient överlåta på annan läkare vid sjukhuset att besluta om återintagning.

20 a § Har en patient vårdats på sjukhus under tre månader efter intagningen med stöd av denna lag och anser överläkaren att patienten behöver fortsatt sådan vård, skall överläkaren snarast anmäla detta till utskrivningsnämnden. I anmälan skall läkaren ange skälen för sitt ställningstagande.

Finner utskrivningsnämnden efter en sådan anmälan beträffande en viss patient skäl därtill, skall nämnden ta upp fråga om utskrivning enligt 16 § eller om utskrivning på försök.

Efter den i första stycket angivna anmälan skall motsvarande anmälan ske var sjätte månad så länge patienten vårdas på sjukhuset.

Besvär m. m.

21 § Talan får föras mot läkares beslut enligt denna lag, om läkaren intagit någon på sjukhus eller enligt 9 § andra stycket beslutat att patient alltjämt skall vara intagen på sjukhus,

lämnat begäran om tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet helt eller delvis utan bifall eller återkallat sådant tillstånd,

avslagit ansökan om utskrivning i annat fall än som avses i 18 a § eller om utskrivning på försök,

i samband med utskrivning på försök ålagt patient att iakttaga särskilda föreskrifter eller ställt honom under tillsyn eller

återintagit patient under utskrivning på försök.

I övrigt får talan icke föras mot läkares beslut enligt denna lag.

Talan föres hos utskrivningsnämnden genom besvär.

22 §¹⁰ Talan får föras mot utskrivningsnämnds beslut, om nämnden ogillat besvär över beslut om intagning eller beslut enligt 9 § andra stycket,

enligt 10 § beslutat att en patient alltjämt skall vara intagen på sjukhus, avslagit ansökan om utskrivning i annat fall än som avses i 18 a § eller om utskrivning på försök eller ogillat besvär över läkares beslut om avslag på sådan ansökan,

i samband med utskrivning på försök ålagt patienten att iakttaga särskilda föreskrifter, ställt honom under tillsyn eller lämnat besvär över läkares beslut i sådana frågor helt eller delvis utan bifall eller

i annat fall beslutat att utskrivning eller utskrivning på försök ej skall ske.

I övrigt får talan mot utskrivningsnämnds beslut enligt denna lag föras endast i fall som avses i 26 §.

Talan föres hos psykiatriska nämnden genom besvär.

23 § Mot psykiatriska nämndens beslut enligt denna lag får talan icke föras.

SFS 1982:782

24 §¹¹ Talan enligt 21 eller 22 § får föras av den som enligt 18 § får ansöka om utskrivning. Talan får föras utan inskränkning till viss tid så länge patienten vårdas med stöd av denna lag. Talan får därutöver föras under tre veckor från det patienten skrevs ut. I fråga om prövning av talan enligt 21 § tillämpas bestämmelsen i 18 § tredje stycket.

25 § På begäran av överläkaren skall utskrivningsnämnds beslut underställas psykiatriska nämndens prövning, om överläkaren gjort förbehåll om underställning senast vid det sammanträde då beslutet fattades och begärt underställning inom tre dagar därefter.

26 § Talan mot beslut, varigenom utskrivningsnämnd utlåtits om ersättning som avses i 32 § eller 33 § tredje stycket, föres hos psykiatriska nämnden genom besvär.

27 § Beslut som meddelas enligt denna lag länder omedelbart till efterrättelse. Har förbehåll gjorts enligt 25 §, får dock utskrivningsnämnds beslut, varigenom patient fått tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet eller utskrivits eller utskrivits på försök, verkställas först sedan beslutet blivit bestående.

Nämnderna

28 §¹² Utskrivningsnämnd består av lagfaren ordförande som är eller varit innehavare av ordinarie domartjänst, en läkare som bör ha specialistkompetens inom gruppen psykiska sjukdomar, en person som är särskilt insatt i sociala frågor och ytterligare två ledamöter.

Psykiatriska nämnden består av lagfaren ordförande som är eller varit innehavare av ordinarie domartjänst, två läkare som har specialistkompetens inom gruppen psykiska sjukdomar, en person som är särskilt insatt i sociala frågor och ytterligare två ledamöter.

För ledamot av utskrivningsnämnd eller psykiatriska nämnden finns en eller flera suppleanter. Bestämmelserna om ledamot gäller även suppleant.

29 §¹³ Ledamot av utskrivningsnämnd eller psykiatriska nämnden förordnas av regeringen för högst fyra år i sänder.

Innan ledamot börjar tjänstgöra, skall han ha avlagt domared.

En läkare som tjänstgör inom den slutna psykiatriska vården får icke som ledamot delta i handläggningen av ärenden rörande patienter på det sjukhus där han tjänstgör. Om jäv mot ledamot gäller i övrigt bestämmelserna i 4 kap. rättegångsbalken om jäv mot domare.

30 § Vid sammanträde med utskrivningsnämnd skola överläkaren och patienten vara närvarande, om icke särskilda skäl föranleda annat. Föres

¹¹ Senaste lydelse 1971: 638.

¹² Senaste lydelse 1974: 581.

¹³ Senaste lydelse 1974: 581.

talans av annan än patienten, skall den som för talan beredas tillfälle att närvara, om icke särskilda skäl föranleda annat.

Ärende som handlägges i patientens frånvaro får icke avgöras utan att nämndens ledamöter före avgörandet skaffat sig personlig kännedom om patienten. Är denne utskriven på försök, får dock ärendet avgöras, om minst en av ledamöterna har sådan kännedom.

Från kravet i andra stycket på personlig kännedom om patienten får göras undantag, om det finns synnerliga skäl.

31 § I ärende hos psykiatriska nämnden skall muntlig förhandling hållas, om ärendets beskaffenhet kräver det. Därvid äga bestämmelserna i 30 § första stycket motsvarande tillämpning.

32 § Patient eller annan som för talan hos utskrivningsnämnd eller psykiatriska nämnden får tillerkännas ersättning av allmänna medel för kostnad för resa och uppehälle i samband med inställelse inför nämnden, i den mån det finnes skäligt. Nämnden får bevilja förskott på ersättningen. Närmare bestämmelser om ersättning och förskott meddelas av regeringen.

33 § I ärende hos utskrivningsnämnd eller psykiatriska nämnden får förhör anordnas med den som kan antagas ha upplysningar av betydelse att lämna.

Vid förhöret skall patienten vara närvarande, om icke särskilda skäl föranleda annat.

I fråga om ersättning till den med vilken förhör anordnas äga bestämmelserna om ersättning av allmänna medel till vittnen motsvarande tillämpning. Ersättningen skall stanna på statsverket.

34 § Utskrivningsnämnd eller psykiatriska nämnden får avgöra ärende endast om nämndens samtliga ledamöter äro närvarande. Beslut rörande förskott på ersättning som avses i 32 § eller 33 § tredje stycket får dock på nämndens vägnar meddelas av ordföranden. Detsamma gäller beslut som rör rättshjälp genom offentligt biträde.

Bestämmelserna i 29 kap. rättegångsbalken om omröstning i överrätt äga motsvarande tillämpning på avgörande av utskrivningsnämnd eller psykiatriska nämnden.

Särskilda bestämmelser

34 a § I ärende, vari 17 § förvaltningslagen (1971:290) äger tillämpning få skälen för beslutet utelämnas även i andra fall än som sägs där, om ändamålet med vården annars skulle motverkas.

I läkares beslut enligt 8 eller 9 § eller varigenom ansökan om utskrivning avslagits samt i motsvarande beslut av utskrivningsnämnd eller psykiatriska nämnden skola alltid anges de i 1 § angivna förutsättningar på vilka beslutet grundas.

35 § Polismyndighet skall lämna handräckning

på begäran av läkare som enligt 6 § första stycket är behörig att utfärda vårdintyg, om läkaren behöver skydd för sin personliga säkerhet eller, på

begäran av läkare i allmän tjänst, om den som skall undersökas icke ställer sig till förfogande för undersökningen,

på begäran av läkare i allmän tjänst som har utfärdat vårdintyg eller överläkaren, om den som med stöd av denna lag skall tas in på sjukhus icke inställer sig på sjukhuset,

på begäran av överläkaren, om patient avviker från sjukhuset eller icke återvänder dit, sedan tiden för tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet eller för utskrivning på försök gått ut, eller icke inställer sig på sjukhuset, sedan tillstånd att vistas på egen hand utom sjukhusområdet återkallats eller beslut meddelats om återintagning under utskrivning på försök.

Om särskilda skäl föreligga, må överläkaren beträffande viss patient överlåta på annan läkare vid sjukhuset att begära handräckning.

36 §¹⁴ Har med stöd av 13 § omhändertagits alkoholhaltiga drycker eller andra berusningsmedel som påträffats hos eller ankommit till den som är intagen på sjukhus med stöd av denna lag, skall överläkaren låta bevisligen förstöra eller försälja den omhändertagna egendomen enligt bestämmelserna om beslagtagna egendom i 2 § 1 första stycket lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. Belopp som erhållits vid sådan försäljning tillfaller staten.

Påträffas alkoholhaltiga drycker eller andra berusningsmedel inom sjukhus där patienter som intagits med stöd av denna lag vårdas, får berusningsmedlen omhändertas av sjukhusdirektören eller styresmannen för sjukhuset, om det inte finns någon känd ägare till berusningsmedlen. Första stycket tillämpas också i fråga om sålunda omhändertagen egendom. Vad som där föreskrivs om överläkaren skall i stället gälla den som omhändertagit egendomen.

Bestämmelserna i första och andra styckena har motsvarande tillämpning på injektionsspruta eller kanyl som kan användas för insprutning i människokroppen.

37 § Den som är intagen för vård med stöd av denna lag skall så snart hans tillstånd medger det genom överläkarens försorg upplysas om sin rätt att få intagningen prövad av utskrivningsnämnden, att i övrigt föra talan mot beslut som har fattats med stöd av lagen, att anlita ombud eller biträde enligt förvaltningslagen (1971:290), att begära rättshjälp genom offentligt biträde enligt rättshjälplagen (1972:429).

Denna lag skall finnas anslagen inom sjukhuset väl synlig för patienterna.

38 § Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som meddelas med stöd av lagen utövas av socialstyrelsen.

39 § Närmare föreskrifter för tillämpningen av denna lag meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, av socialstyrelsen.

¹⁴ Förutvarande 36 § upphävd genom lag 1981:464. Senaste lydelse av 36 a § 1976:373.

Denna lag¹⁵ träder i kraft den 1 januari 1967, - - - - -.

Till dess Konungen bestämmer annat jämställes psykisk efterblivenhet med psykisk sjukdom vid tillämpningen av denna lag. Psykiskt efterbliven får dock endast på grund av domstols förordnande enligt 31 kap. 3 § brottsbalken beredas vård med stöd av denna lag, om omhändertagande inom efterblivenhetsvården är lämpligare.

-----

1. Denna lag¹⁶ träder i kraft den 1 januari 1983.
2. Har en ansökan gjorts, ett vårdintyg upprättats eller ett intagningsbeslut fattats före ikraftträdandet skall för förfarandet i samband med intagning och prövning enligt 9 § gälla äldre bestämmelser.
3. Utan hinder av 24 § får talan enligt 21 eller 22 § föras under tre veckor från ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

KARIN AHRLAND

Björn Sjöberg
(Socialdepartementet)

¹⁵ 1966:293.

¹⁶ 1982:782.

